

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om handelshøjskoler.

(Afgivet af udvalget for undervisning og uddannelse den 30. april 1971).

Udvalget har holdt 3 møder og har herunder stillet spørgsmål til ministeren til skriftlig besvarelse. Endvidere har udvalget modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra Handelshøjskoleafdelingen i Sønderborg, Provinshandelskammeret, De studerendes Råd ved Handelshøjskolen i Århus og Handelshøjskolen i Århus. Under et samråd med undervisningsministeren drøftedes bl. a. henvendelsen fra handelshøjskoleafdelingen i Sønderborg. Undervisningsministeren fremhævede herunder generelt, at et eventuelt yderligere behov for udbygning af mulighederne for at opnå den almene erhvervsøkonomiske uddannelse vil kunne dækkes ved oprettelse af studiet på handelshøjskoleafdelinger under enten Københavns eller Århus handelshøjskole på lovens sædvanlige betingelser, jfr. § 7, stk. 2. Oprettelse af den almene erhvervsøkonomiske uddannelse ved handelshøjskoleafdelinger må dog forudsætte, at en af handelshøjskolerne vil være i stand til at påtage sig den fornødne medvirken ved uddannelsen. Ministeren stillede det fornødne ændringsforslag.

Udvalget har drøftet de bestående handelshøjskolars fremtid med ministeren, og ministeren har fremhævet, at alle uddannelsesplaner inden for området tilrettelægges i samarbejde med disse uddannelsesinstitutioner.

Endvidere drøftede udvalget med ministeren spørgsmålet om den geografiske placering af uddannelsesinstitutioner og deres tilknytning til universitetscentre.

Udvalget er enig i lovforslagets 2 hovedlinjer, at der fortsat sker en udbygning af uddannelsesinstitutioner i de forskellige

landsdele, og at et samarbejde og en integrering finder sted i universitetscentrene. Udvalget påpeger, at man ved den geografiske placering af uddannelsesinstitutioner bør tage hensyn til, at de enkelte landsdele får så mange muligheder som gør sig for at give uddannelser på grundplan og mellemplan. De områder, der ikke hidtil i rimelig grad er blevet tilgodeset, bør der tages særligt hensyn til ved den kommende planlægning.

Hvad angår henvendelserne fra Provinshandelskammeret og De studerendes Råd ved Handelshøjskolen i Århus, henvises til de som bilag optrykte svar på spørgsmål 1 og til de af ministeren stillede og af udvalget tiltrådte ændringsforslag.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de af undervisningsministeren stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag.

Af undervisningsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1.

1) Efter nr. 3 indsættes som nye numre:

„01. § 4, stk. 1, affattes således:

„En handelshøjskoles styrende organer er: Et rektorembede, styrelsesråd og konsistorium samt de ved handelshøjskolen oprettede fagråd, institutnavn og studienavn. Valgbestemmelser samt de nærmere regler om styrelsesorganernes sammensætning og kompetence fastsættes af undervisningsministeren.“

02. § 5 ophæves.

2) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

„03. I § 7 indsættes som *stk. 6*:

„*Stk. 6.* På andre end de i *stk. 5* omhandlede steder kan det almene erhvervsøkonomiske studium med undervisningsministerens godkendelse oprettes ved en handelshøjskoleafdeling. Oprettelse sker på de i *stk. 2* nævnte betingelser.“

Bemærkninger.

Til nr. 01.

Ved rektorembede forstås rektor, prorektor og administrator. I en situation, hvor

Lembourn.

Knud Bro.

Gerda Møller.

Evan Jensen.

Anna Sejerøe-Olsen.

Meta Ditzel.

Orla Møller.

Peter Jørgensen.

K. J. Mortensen.

Ejner Nielsen.

Knud Nielsen.

Karl Max Rasmussen.

Gunhild Due.

der sker en stadig udvikling af placeringen af beslutningsmyndigheden på de højere uddannelsessituationer, må det være mest hensigtsmæssigt i loven blot at fastsætte den generelle retningslinje for handelshøjskolernes styrende organer.

Til nr. 02.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ændringsforslag nr. 01.

Til nr. 03.

Der henvises til det i betænkningens tekst anførte.

Ellen Strange Petersen,
næstformand.

Robert Christensen.

Samuelsen,
formand.

Bernhard Baunsgaard.

Bilag 1.

DE STUDERENDES RÅD VED HANDELSHØJSKOLEN I ÅRHUS

Den 25. marts 1971.

Forslag til ændring af lov nr. 193 af 26. maj 1965.

De studerendes Råd ved Handelshøjskolen i Århus tillader sig herved at anmode folketingsudvalget, der behandler ovennævnte lov, om at overveje nedenstående ændringer i lovens paragraffer 4 og 5.

§ 4 foreslås ændret til følgende:

En handelshøjskole ledes af en rektor i forbindelse med et styrelsesråd og et konsistorium samt de ved handelshøjskolen oprettede fagråd, institutråd og studienævn. De nærmere regler om organernes sammensætning og kompetence fastsættes ved kgl. anordning.

Stk. 2. De studerende ved handelshøjskolen repræsenteres af de studerendes råd.

§ 5 foreslås ændret til følgende:

Rektor skal være professor ved handelshøjskolen. De nærmere regler for udnæv-

nelse af rektor fastsættes ved kgl. anordning.

Begrundelse.

De betegnelser for de kollegiale organer, der findes i den gældende lov om handelshøjskoler, svarer ikke til de navne, der i dag faktisk benyttes for disse organer, og er derfor heller ikke i overensstemmelse med de betegnelser, der er anvendt i Anordning om Handelshøjskolen i Århus, henholdsvis Anordning om Handelshøjskolen i København.

De ovenfor anvendte navne for de kollegiale organer er i overensstemmelse med såvel de gældende styrelsesanordninger som med de betegnelser, der benyttes i lov om universiteternes styrelse.

Da der gælder forskellige regler for valg af prorektor for handelshøjskolerne i Århus og København, foreslår vi, at § 5, stk. 2, bortfalder i den nye lov.

Med venlig hilsen

John Kjær Nielsen,
formand for DSR/HHÅ.

Folketingsudvalget, der behandler lov om ændring af lov om handelshøjskoler.

Bilag 2.

Undervisningsministerens kommentarer til bilag 1.

Det er rigtigt, at der i bestemmelserne om handelshøjskolernes styrelse i anordning nr. 473 af 29. september 1969 om Handelshøjskolen i Århus og anordning nr. 26 af 2. februar 1970 om Handelshøjskolen i København er anvendt en terminologi om de styrende organer, som afviger fra lovens terminologi, og det vil derfor være hensigtsmæssigt i forbindelse med de øvrige ændringer af loven at ajourføre bestemmelserne i denne henseende.

Det foreslås, at lovens bestemmelse om en handelshøjskoles styrelse samles i en paragraf, således at der i loven ikke fastsættes nærmere om udnævnelse af rektor og prorektor.

Man skal herefter foreslå § 4, stk. 1, affattet således:

„§ 4. En handelshøjskoles styrende organer er: Et rektorembede, styrelsesråd og konsistorium samt de ved handelshøjskolen oprettede fagråd, institutnævn og studienævn. Valgbestemmelser samt de nærmere regler om styrelsesorganernes sammensætning og kompetence fastsættes af undervisningsministeren.“

Ved rektorembede forstås rektor, prorektor og administrator. I en situation, hvor der sker en stadig udvikling af placeringen af beslutningsmyndigheden på de højere uddannelsesinstitutioner, må det være mest hensigtsmæssigt i loven blot at fastsætte den generelle retningslinje for handelshøjskolernes styrende organer.

I konsekvens af formuleringsforslaget til § 4 skal man foreslå, at § 5 i den gældende lov ophæves.

Bilag 3.**DE STUDERENDES RÅD VED
HANDELSHØJSKOLEN I ÅRHUS**

Den 20. april 1971.

Henstilling til folketingsudvalget vedrørende ændring af lov nr. 193 af 26. maj 1965.

De studerendes Råd ved Handelshøjskolen i Århus tillader sig herved at rette følgende henstilling til folketingsudvalget, der behandler ovennævnte lov.

Det er efter de studerendes opfattelse særdeles væsentligt, at den gældende lov om handelshøjskoler i fremtiden vil tilgodese nedenstående mål:

at HA-uddannelsen indarbejdes således i en evt. basisuddannelse, at man kan opnå såvel

1) at de studerendes erhvervsmæssige interesser på basis af HA-uddannelsen tilgodeses,

2) at kundskabsniveauet for HA-uddannelsen ikke forringes, men stadig forbedres i takt med den naturlige udvikling i samfundet,

3) at HA-uddannelsen fortsat bibeholdes som en endelig eksamen såvel som et tilstrækkeligt fundament til den videregående cand. merc.-uddannelse.

Ved at tilgodese ovennævnte undgås, at handelshøjskolernes nuværende uddannelser devalueres til skade for såvel de studerende som for samfundet.

Med venlig hilsen

John Kjær Nielsen,
formand for DSR/HHÅ.

Folketingsudvalget, der behandler lov om ændring af lov om handelshøjskoler.

Bilag 4.

Undervisningsministerens kommentarer til bilag 3.

Bestemmelsen i forslagets nr. 6, § 12 a, stk. 1, om, at de handelshøjskoleuddannelser, der etableres ved universitetscentre, skal tilrettelægges i samarbejde med handelshøjskolerne, sikrer, at de af De studerendes Råd ved Handelshøjskolen i Århus fremførte synspunkter vil blive tilgodeset.

Man har ikke fundet det nødvendigt nærmere at præcisere formen for samarbejdet ved tilrettelæggelsen af uddannelserne.

Der vil ikke blive fastsat bestemmelser om handelshøjskoleuddannelser ved et universitet eller et universitetscenter, uden at der foreligger en kompetent udtalelse fra handelshøjskolerne.

For så vidt angår HA-uddannelsen ved Odense universitet, har universitetet meddelt ministeriet, at man har optaget forhandling med de to handelshøjskoler om uddannelsens tilrettelæggelse.

Bilag 5.

PROVINSHANDELSKAMMERET

Den 26. april 1971.

I henhold til ovennævnte lovforslag skal det almene erhvervsøkonomiske studium — på steder, hvor der er eller vil blive etableret universitetscentre — med undervisningsministerens godkendelse kunne oprettes ved en eksisterende handelshøjskoleafdeling med henblik på senere integration i et universitetscenter.

I denne anledning skal Provinshandelskammeret fremhæve, at det almene erhvervsøkonomiske studium (HA) er nært forbundet med undervisningen, som i øvrigt gives på handelshøjskolerne, og ganske naturligt danner en afslutning på de allerede eksisterende studier ved nævnte handelshøjskoler.

Vi skal endvidere understrege, at HA-studiet i udtalt grad har tilslutning til erhvervslivet, og at kandidaterne fra dette

studium først og fremmest finder arbejde efter endt studium i erhvervslivet.

Provinshandelskammeret må derfor befrygte, at en flytning af HA-studiet fra handelshøjskolerne til universiteterne vil forringe eller i værste fald umuliggøre den nære kontakt, der som fremhævet ovenfor består mellem dette studium og erhvervslivet, og henset til den nævnte kontakt, som erhvervslivet netop har med handelshøjskolerne, er det vor opfattelse, at det vil skade studiet, såfremt man bryder studiets kontakt med erhvervslivet.

Provinshandelskammeret må derfor for sit vedkommende stærkt fraråde planen om, at HA-studiet kan overflyttes til universitetscentre, og må i stedet indtrængende henstille, at HA-studiet som hidtil forbliver placeret ved handelshøjskolerne.

P.P.V.

Mogens Aasted.

/ B. Kremer.

Til folketingets udvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om handelshøjskoler.

Bilag 6.

Undervisningsministerens kommentarer til skrivelse af 20. april 1971 fra Handelshøjskoleafdelingen i Sønderborg.

Efter forslag til lov om ændring af lov om handelshøjskoler vil det almene erhvervsøkonomiske studium foruden til handelshøjskoler kunne henlægges til universitetscentre, hvor der er mulighed for forskning indenfor de fleste fagområder. Tilsvarende mulighed findes ikke i Sønderborg, hvor der ikke efter loven om Københavns universitets placering og universitetscentre er planlagt etablering af et universitetscenter.

Jeg vil ikke afvise, at de særlige forhold i og omkring Sønderborg, herunder det studiemiljø, som handelshøjskoleafdelingen og teknikum m. fl. har været med til at skabe, er et godt grundlag for etablering af andre videregående uddannelser. Ved eventuel oprettelse af sådanne uddannelser bør man dog

undgå at sprede forskningen til relativt små enheder.

I den forbindelse gør jeg opmærksom på, at behovet for en almen erhvervsøkonomisk uddannelse i Sønderborg vil kunne dækkes ved eventuel oprettelse af en afdeling af enten Københavns eller Århus handelshøjskole i Sønderborg, således at lærere godkendes af og ansættes ved en af disse handelshøjskoler, der samtidig varetager nødvendige forskningsopgaver. Undervisningen vil således kunne varetages af lærere, der tager bopæl i Sønderborg, samt i et vist omfang ved forelæsning af lærere fra handelshøjskolen.

Administrationen vil kunne henlægges til Sønderborg handelsskole og handelshøjskoleafdeling.